

διπλός

διπλός, -η, -ό, επίθ. [<μτγν. διπλός <αρχ. διπλοῦς], ο διπλός. **1.** που είναι δυο φορές μεγαλύτερος ή περισσότερος από έναν άλλον, ο διπλάσιος: «διπλός όγκος || διπλή μερίδα». **2.** που είναι διπλωμένος στα δυο: «σκεπάστηκε με την κουβέρτα διπλή, γιατί κρύωνα». **3.** που συναντιέται και σε δεύτερο αντίτυπο, που δεν είναι μοναδικός: «πάρε όποιο γραμματόσημο θέλεις απ' αυτά, γιατί τα 'χω διπλά». **4.** που αποτελείται από δυο μέρη: «ζήτησα μια διπλή κόλλα, γιατί είχα να γράψω πολλά ακόμη για το διαγώνισμα». **5.** που έχει δυο σημασίες ή δυο εκδοχές: «πέταξε μια κουβέντα που είχε διπλό νόημα». **6.** το θηλ. ως ουσ. **η διπλή** (βλ. λ.). **7.** το θηλ. στον πλ. ως ουσ. **οι διπλές** (βλ. λ.). **8.** το ουδ. ως ουσ. **το διπλό** (βλ. λ.). **9.** το ουδ. στον πλ. ως ουσ. **τα διπλά** (βλ. λ.). Επίρρ. **διπλά, α.** διπλάσια: «αν μου τελειώσεις πιο γρήγορα τη δουλειά, θα σου δώσω διπλά απ' όσα συμφωνήσαμε» **β.** για δυο αιτίες: «φοβάμαι διπλά ότι θα αποτύχεις: πρώτον, γιατί είσαι επιπόλαιος και δεύτερον, γιατί δεν πολυαγαπάς τη δουλειά». (Ακολουθούν 27 φρ.)

- άβουλος ο νους, διπλός ο κόπος, βλ. λ. [νους](#).

- άσκοπος ο νους, διπλός ο κόπος, βλ. λ. [νους](#).

- γίνομαι διπλός, παχαίνω υπερβολικά: «όλο το καλοκαίρι φαί και καθιστό, έγινα διπλός».

- διπλά βιβλία, βλ. λ. βιβλίο.

- διπλή γραμμή, βλ. λ. γραμμή.

- διπλή ζωή, βλ. λ. [ζωή](#).

- διπλή ταρίφα, βλ. λ. ταρίφα.

- διπλό διαφορικό, βλ. λ. διαφορικό.

- διπλό κρεβάτι, βλ. λ. κρεβάτι.

- διπλό σεντόνι, βλ. λ. [σεντόνι](#).

- δουλεύει με διπλό καρμπρατέρ, βλ. λ. [καρμπρατέρ](#).

- είναι διπλή προσωπικότητα, βλ. λ. προσωπικότητα.

- έχει διπλή ζωή, βλ. λ. [ζωή](#).

- έχει διπλή προσωπικότητα, βλ. λ. προσωπικότητα.

- ζει διπλή ζωή, βλ. λ. [ζωή](#).

- θα τρώμε με διπλές μασέλες, βλ. λ. [μασέλα](#).

- και του χρόνου διπλός! (διπλή!), **α.** ευχή σε άντρα ή σε γυναίκα του επόμενο χρόνο να βρει το ταίρι του (της), να παντρευτεί. **β.** ευχή σε νιόπαντρη γυναίκα του χρόνου να είναι έγκυος ή συνηθέστερα με παιδί. Συνήθως της φρ. προτάσσεται το *άντε* ή το *άντε*.

- κάνει διπλή ζωή, βλ. λ. [ζωή](#).

- μοιρασμένη χαρά, διπλή χαρά, βλ. λ. [χαρά](#).

- μονό δε φτάνει, διπλό περισσεύει, βλ. λ. [μονός](#).

- παίζει διπλό παιχνίδι, βλ. λ. παιχνίδι.
- παίζει διπλό ρόλο, βλ. λ. [ρόλος](#).
- παίζει σε διπλό ταμπλό ή το παίζει σε διπλό ταμπλό, βλ. λ. ταμπλό.
- πέφτω μονός διπλός, βλ. λ. [μονός](#).
- πέφτω μονός διπλός στη δουλειά, βλ. λ. δουλειά.
- τα βλέπω όλα διπλά, **α.** είμαι πολύ ζαλισμένος, ιδίως έπειτα από κατανάλωση οινοπνευματώδους ποτού: «μόλις πω δυο τρία ποτηράκια, τα βλέπω όλα διπλά». **β.** είμαι ζαλισμένος, ιδίως έπειτα από χτύπημα στο κεφάλι: «μόλις έφαγα την πέτρα στο κεφάλι, άρχισα να τα βλέπω όλα διπλά».
- τρώει με διπλές μασέλες, βλ. λ. [μασέλα](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας